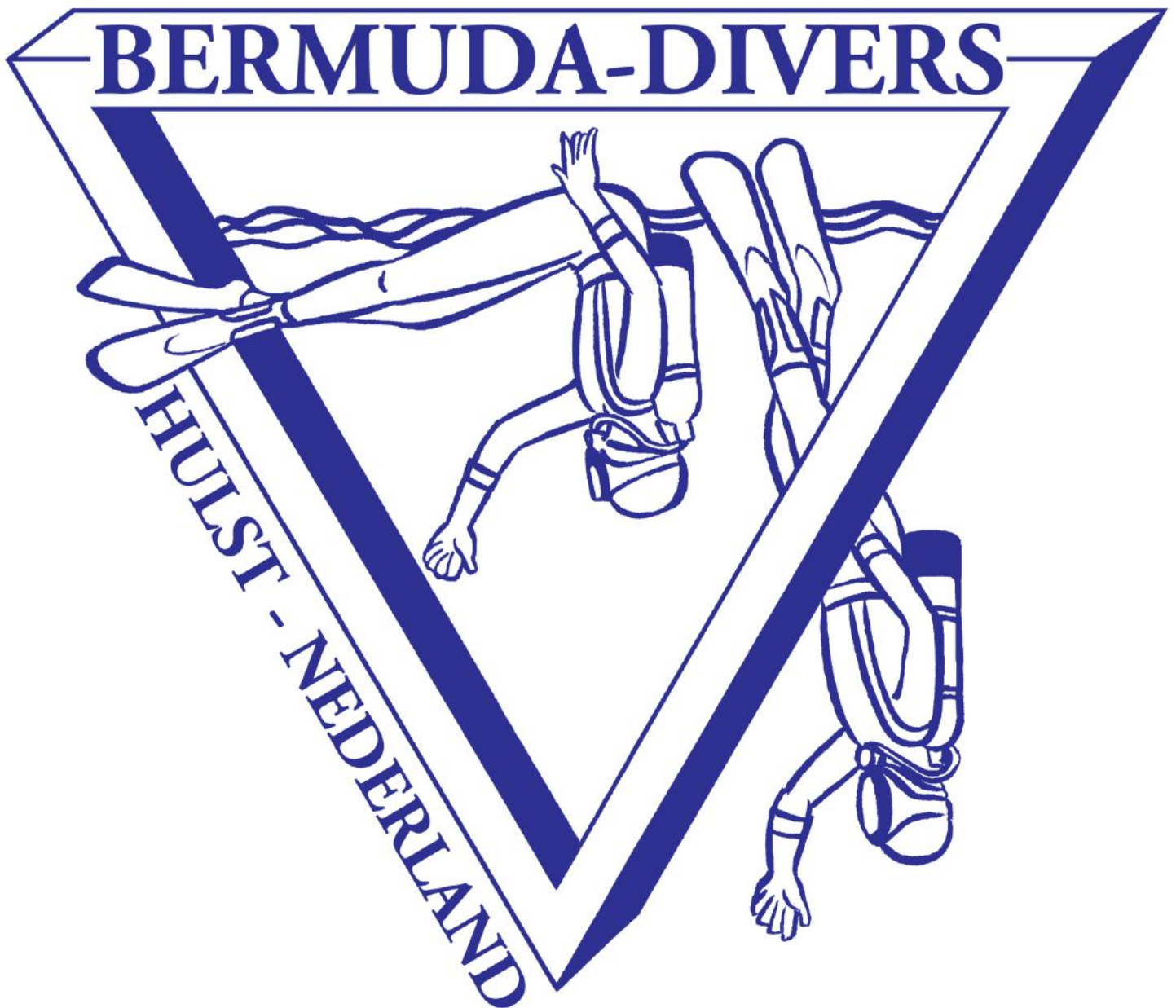

Buddy

Oktober - November - December

2019

**Buddy is een uitgave van
Duikvereniging Bermuda Divers.**

Verantwoordelijke uitgever: Het bestuur van de Bermuda Divers.

De Buddy verschijnt 4 maal per kalenderjaar.

**Alle reacties, artikelen, opmerkingen en aanvullingen worden graag tegemoet gezien
op het redactie adres: buddy@bermuda-divers.nl**

Bestuur Bermuda Divers:

Voorzitter: Marc Van Britsom

Secretaris: Martijn de Bruijn

Penningmeester: Monique Menu

Bestuurslid: Rob Verhagen

Bestuurslid: Marc Mertens

Ereleden: Kees van Deijk - Werner Volleman

Waarnemend opleidingscoördinator: Marc Hemelaar

Materiaalcommissie: Willy Menu - Jacco IJzerman

Evenementencommissie: Sheila van Dierendonck - Diana Verhagen

**PR Commissie
Marc Van Britsom - Rut Van Vlierberghe
Alexandra de Waele - Jo Verbraecken**

Redactie Buddy: Aswin Stockman - Alexia Peeters - Sheila van Dierendonck

**Webmaster
Marc Van Britsom**

Bankrekeningnummer: RABOBANK 32.26.04.036 t.n.v. Bermuda Divers

IBAN: NL58RABO0322604036

Swift of BIC-code: RABONL2U

Correspondentieadres Bermuda Divers: Montgomerysingel 4, 4587 EX Kloosterzande

Beste Buddy lezers,

'T is weer voorbij die mooie zomer, Gerard Cox zong het al in 1973. Hopelijk heeft iedereen genoten van de mooie zomer van 2019, mooie duiken gemaakt en een goede vakantie gehad.

Het is nu weer de tijd om te trainen in het zwembad en onze “conditie” en kennis weer wat bij te schaven.

In deze Buddy weer veel foto's van de diverse evenementen die we afgelopen tijd hebben gehad, met in het bijzonder de viering van ons 30-jarig bestaan aan boord van de rondvaartboot De Onrust en een mooi verhaal over een walvishaai die is gezien door enkele van onze leden in Marsa Alam dit voorjaar.

**Veel lees- en kijkplezier,
De Buddy redactie.**

**Leuke stukjes, anekdotes of andere duik gerelateerde informatie is altijd
welkom bij de Buddy-redactie. buddy@bermuda-divers.nl**

**P.S. afsluitdatum voor het inleveren van materiaal voor de volgende Buddy,
20 december 2019**

BELANGRIJKE E-MAIL ADRESSEN

bestuur@bermuda-divers.nl

buddy@bermuda-divers.nl

evenementen@bermuda-divers.nl

info@bermuda-divers.nl

instructeurs@bermuda-divers.nl

materialen@bermuda-divers.nl

opleidingen@bermuda-divers.nl

penningmeester@bermuda-divers.nl

pr@bermuda-divers.nl

privacy@bermuda-divers.nl

secretaris@bermuda-divers.nl

voorzitter@bermuda-divers.nl

webmaster@bermuda-divers.nl

Waarom moet ik hier heen?

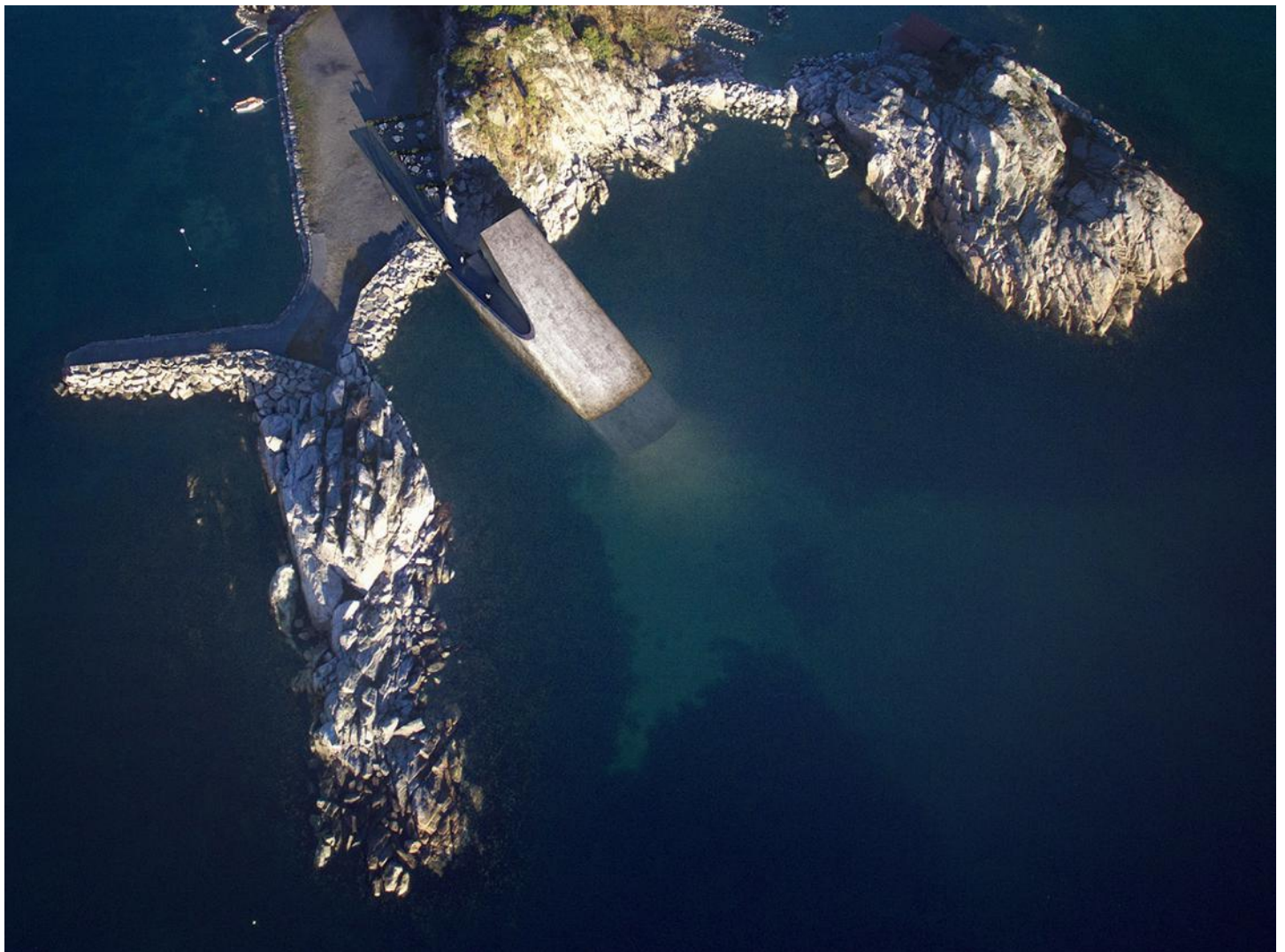
Het eerste onderwater restaurant van Europa is geopend in het zuiden van Noorwegen. Under is een architectonisch hoogstandje waar je uitgebreid kunt eten. En het opvallend rijke onderwaterleven kunt bekijken.

Een onderwater restaurant in Noorwegen. Je zou eerder denken aan tropische oorden, zoals de Cariben. En ja, er is er al bijvoorbeeld een [onderwater restaurant op de Malediven](#); het Ithaa Undersea Restaurant.

Maar... In maart 2019 is in het zuiden van [Noorwegen](#) het eerste onderwater restaurant van Europa geopend. Het heet Under en ligt op de bodem van de zee. Verantwoordelijk voor de bouw is het Noorse Snøhetta, een bedrijf gespecialiseerd in (landbouw-)architectuur.

Zij maken ook bijzondere uitkijkpunten, zoals die bij het [Dovrefjell National Park](#). En dit bureau heeft ook het [National September 11 Memorial Museum Pavilion](#) in [New York](#) ontworpen.

In het nieuwe restaurant kunnen 100 gasten plaatsnemen. Naast een uitgebreid diner (met veel vis en zeevruchten) kunnen bezoekers genieten van het onderwater-uitzicht.

En dat is rijker dan je misschien verwacht. Daarnaast kent Noorwegen een heus koraalrif. Met zeeanemonen, talloze vissen en veel ander onderwaterleven. De Noorse wateren staan niet voor niets bekend vanwege de zalm, haringen, orka's en walvissen...

Een tafeltje boeken?

Inmiddels hebben al meer dan 7.000 mensen zich gemeld voor een diner. Dat niet goedkoop is. Een 18-gangenmenu (!) kost tegen de 300 euro. Dit is inclusief drank en alles.

Corno's reistips:

Een land als Noorwegen kun je heel goed zelf bereizen. Je kunt met je eigen auto er naar toe rijden of ter plekke een auto huren. Met een complete rondreis wordt alles voor je geregeld en kun je optimaal genieten van je reis. Hieronder mijn tips om je reis al dan niet zelf of georganiseerd te regelen.

Hoe kom ik er?

Het restaurant is in maart 2019 geopend in het dorpje Båly in het zuiden van Noorwegen.

Meer informatie: [Under Restaurant](#)

Bron: Droomplekken.nl

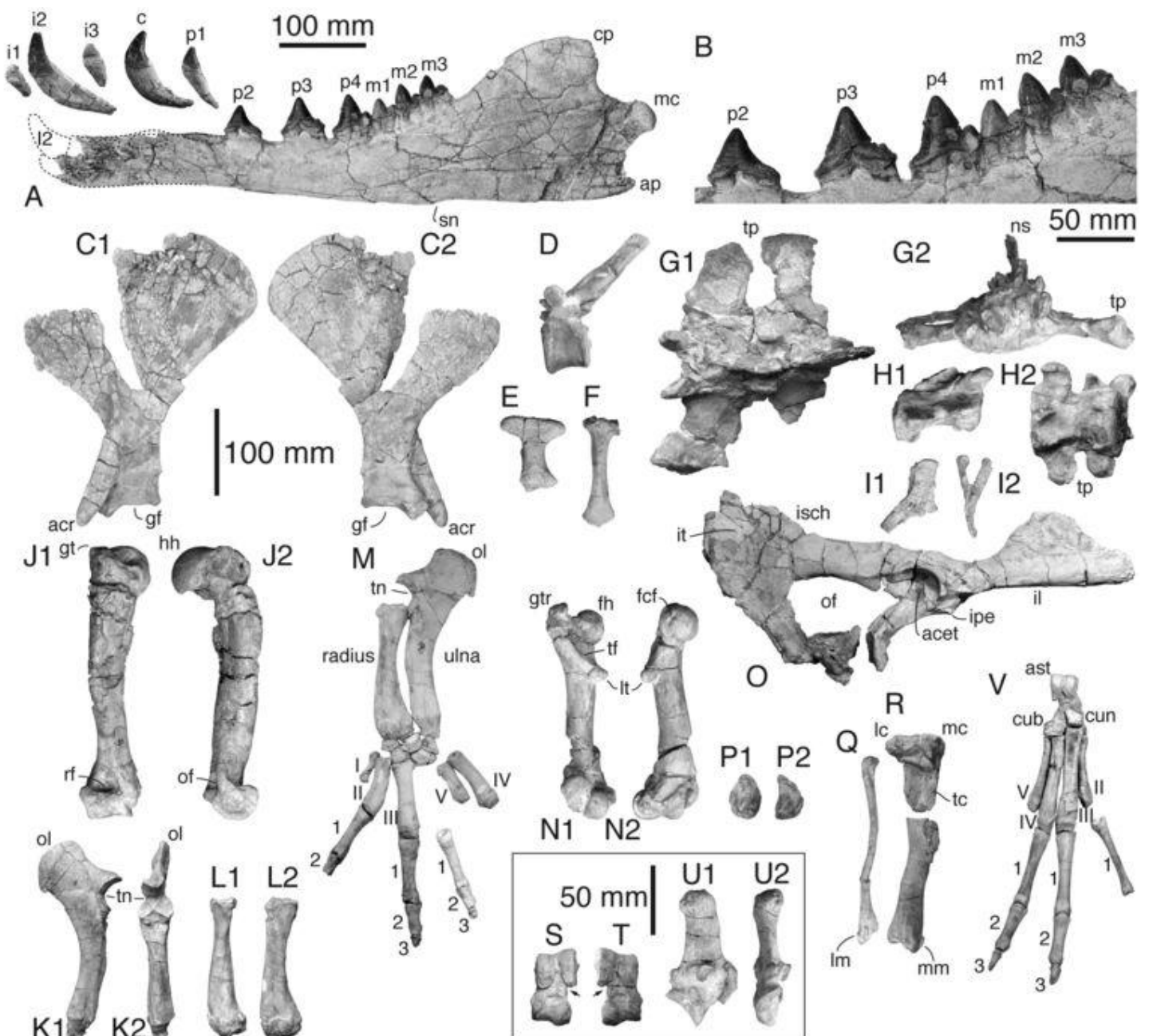
Opmerkelijke archeologische vondst: fossiele walvis met vier poten zwom als een otter

- TVC 04 april 2019 19u53 Bron: Belga

Alberto Gennari De *Peregocetus pacificus* zou er zo hebben uitgezien.

Wetenschap Een fossiel van een walvis met vier poten, in 2011 opgegraven in Playa Media Luna, in de woestijn van Pisco Basin in Peru, is het oudste fossiel in zijn soort dat ooit op het continent gevonden werd. Het bewijst dat vierpotige walvissen Zuid-Amerika bereikten meer dan 42,6 miljoen jaar geleden. De dieren bewogen zich min of meer voort als otters. De nieuwe vondst werd recent gepubliceerd in het vaktijdschrift *Current Biology* en illustreert een sleutelfase in de evolutie en verspreiding van vroege walvissen.

Giovanni Bianucci De in Peru gevonden botten van de *Peregocetus pacificus*.

De vindplaats van het fossiel geeft aanwijzingen over de route die de dieren destijds volgden om de nieuwe wereld te bereiken. Het fossiele skelet illustreert ook de anatomische aanpassingen die de walvissen hadden doorgemaakt.

De vierpotige walvis, die naar de wetenschappelijke naam *Peregocetus pacificus* - dat betekent letterlijk: 'de reizende walvis die de Stille Oceaan bereikte' - beschikte over een stevig stel zwempoten, inclusief vliezen aan de voeten, en over een krachtige zwiepstaart, net als de otters. Het dier had een lengte die varieerde tussen 3,4 en 4 meter.

De walvissen evolueerden meer dan 50 miljoen jaar geleden in zuidelijk Azië uit gehoefde viervoetige landzoogdieren die niet groter waren dan een wolf

“De poten van het dier konden het lichaamsgewicht dragen, dus *Peregocetus* was in staat om aan land rond te kruipen”, zegt paleontoloog Olivier Lambert van Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN), die het skelet samen met collega's in Peru, Italië en Frankrijk opgroef en beschreef. “We zien dat onder meer omdat het bekken stevig aan het heiligbeen vastzit. En de voor- en achterpoten lijken erg op die van de voorouders van *Peregocetus* uit Zuid-Azië. Je ziet zelfs nog sporen van kleine hoeven aan de tenen en vingers.”

Goede zwemmer

Peregocetus moet een voortreffelijke zwemmer zijn geweest. “De anatomie van de eerste staartwervels lijkt op die van amfibische zoogdieren zoals otters en bevers”, zegt Lambert. “Met golvende verticale bewegingen van het achterste deel van het lijf, inclusief de stevige staart, moet Peregocetus zich in het water hebben voortgestuwd, geholpen door zijn grote voeten en lange tenen die

wellicht vliezen hadden.”

De walvissen evolueerden meer dan 50 miljoen jaar geleden in zuidelijk Azië uit gehoefde viervoetige landzoogdieren die niet groter waren dan een wolf. Sommige soorten pasten zich geleidelijk aan een leven in het water aan, maar konden toch nog over land bewegen. Fossiele vondsten wijzen uit dat die amfibische walvissen zich vanuit het gebied van India en Pakistan naar Noord-Afrika hebben verspreid.

Het Peregocetus pacificus-fossiel vertelt ons nu meer over wat zich daarna afspeelde. Door het ontbreken van goede en volledige fossielen bleef dat lang een mysterie. Het is ook het meest complete skelet van een viervoetige walvis buiten India en Pakistan.

Basilosauriden

Sommige viervoetige walvissen zijn verder geëvolueerd tot de basilosauriden, met veel kortere achterpoten. Basilosauriden bewogen zich voornamelijk voort met hun staartvin, en waren volledig marien. Uit die familie zullen later de twee groepen walvissen ontstaan die we vandaag nog kennen: baleinwalvissen (Mysticeti), zoals de bultrugwalvis en de blauwe vinvis, en tandwalvissen (Odontoceti), zoals dolfijnen en potvissen. Het Pisco Basin in Peru is een hotspot voor walvisfossielen. Zo vond het internationale team met Olivier Lambert in 2017, op 200 meter van de plek waar *Peregocetus pacificus* is opgegraven, een 36,4 miljoen jaar oude nazaat van de basilosauriden en de oudste voorouder van de baleinwalvissen tot nu toe: *Mystacodon selenensis*.

Bron: Het Laatste Nieuws.

DE BERMUDA-DIVERS

OP

SOCIAL MEDIA

Website: <https://www.bermuda-divers.nl/>

YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCdCq-aAqvo_8krCisbgf3Bw

Twitter: **geen twitter account**

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/330226383685349/>

Instagram: <https://www.instagram.com/bermudadivershulst/>

Er blijven maar walvissen aanspoelen in VS: wetenschappers starten onderzoek

- kg 01 juni 2019 08u19 Bron: The Guardian, AP

Dieren Amerikaanse wetenschappers starten een onderzoek om te achterhalen waarom een groot aantal grijze walvissen is aangespoeld aan de Noord-Amerikaanse westkust. Dit jaar werden al zeventig dode walvissen aangetroffen in staten als Californië, Oregon, Washington en Alaska.

Het gaat om een ongewoon groot aantal, verklaarde de Amerikaanse National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA), het federaal agentschap dat zich bezighoudt met oceanografie. Gemiddeld spoelen er elk jaar 35 walvissen aan in de VS. Dit jaar werden halverwege mei al [21 walvissen aangetroffen](#) langs de Californische kust alleen. De hele westkust was goed voor een zeventigtal karkassen.

Bovendien wordt vermoed dat het eigenlijke aantal nog veel hoger ligt, aangezien niet elke dode walvis land bereikt.

Ondervoed

“Veel van de walvissen waren mager en ondervoed, en dat suggereert dat ze misschien niet genoeg te eten hadden tijdens het laatste voedingsseizoen in het noordpoolgebied”, vertelt een woordvoerder van NOAA aan de Amerikaanse pers. Tijdens de zomer verblijven de walvissen in de buurt van de noordpool, voor ze afzakken richting Mexico om te overwinteren.

Mogelijk hebben dieren dit jaar niet genoeg vetreserves opgebouwd om de trektocht te overleven. Onderzoek moet uitwijzen wat er net mis is gelopen.

Volgens één van de mogelijke theorieën zouden de vlokreeftjes, de kleine schaaldiertjes die de walvissen eten, nu verder naar het noorden zijn getrokken, onder andere door het smelten van het ijs op zee. Daardoor zouden ook de walvissen verder moeten zwemmen om zich te voeden.

Bron: Het Laatste Nieuws 01 juni 2019

DE TAARTENKALENDER

Oktober

Sheila van Dierendonck	19 - 10
Alda Sjerp	21 - 10
Manuela Stokhof	26 - 10
Robin Stevens	28 - 10

November

Marc Mertens	03 - 11
Ferry Darab	05 - 11
Ronald Niemeyer	06 - 11
Alexandra de Waele	19 - 11

December

Dirk van den Berghe	14 - 12
Tom Scheerders	21 - 12
Rob Verhagen	28 - 12
Manuel Blommaert	30 - 12

**VAN HARTE GEFELICITEERD MET JULLIE
VERJAARDAG**

Russian Divers Reach 416 Meters Record in Sea of Japan

Russian military divers have successfully carried out a dive to a depth of 416 meters for the first time in the history of the Russian Navy.

The Navy Research Institute and a separate expedition detachment of divers aboard the Igor Belousov Pacific Fleet rescue ship descended into the deep sea of the Sea of Japan.

The dive was carried out using a GVK-450 deep-water diving complex, located on board the vessel. The GvK-450 is aimed at expanding the Russian Navy's capabilities to carry out search-and-rescue operations for submarines in distress.

For three days, the divers, under the control of specialists, underwent compression in the pressure chambers, then with the help of a diving complex they went into the depth, where they examined the underwater water area and deployed the national flag of Russia, and also conducted a training session on connecting the air supply hoses.

Now the divers are said to be undergoing a decompression process. They are to leave the diving chamber on November 18, according to reports.

Bron: subseaworldnews.com

Onderzoekers: Een zesde van zeeleven is binnen tachtig jaar verdwenen.

Een zesde van al het leven in de zeeën en oceanen is binnen tachtig jaar verdwenen als de opwarming van de aarde doorzet in het huidige tempo, blijkt woensdag uit een nieuwe internationale [studie](#) waar persbureau *AP* over bericht.

Een internationaal team van mariene biologen heeft het onderzoek uitgevoerd.

Iedere keer dat het zeewater met 1 graad stijgt, verdwijnt gemiddeld 5 procent van al het leven in de [zee](#).

Als er geen concrete maatregelen tegen de CO₂-uitstoot worden genomen, zal de gemiddelde temperatuur op aarde in het jaar 2100 ruim 3 graden zijn gestegen, met sterfte van 17 procent van het zeeleven als gevolg.

Door de opwarming van het water neemt de kwaliteit van het zeewater af. De oceanen zullen zuurder worden en minder zuurstof bevatten, wat het voor sommige dieren moeilijker of onmogelijk maakt om te overleven.

Veel mensen zijn voor voedsel afhankelijk van zeeën.

Een groot deel van de wereldbevolking is voor voedsel en levensonderhoud afhankelijk van het zeeleven, beklemtonen onderzoekers. "Niet alleen de gevolgen voor het leven in de zeeën zelf, maar ook voor de mens zullen enorm zijn", stellen zij.

"Dit zal op langere termijn leiden tot nieuwe conflicten over de verdeling van vruchtbare zeeën en de verdeling van voedsel in de wereld. Zeker als je in ogenschouw neemt dat het aantal mensen op aarde blijft toenemen."

Link naar filmpje.

https://media.nu.nl/m/77xxmzca34mh_wd1280.jpg/in-60-seconden-de-opwarming-van-de-aarde alt="In 60 seconden: De opwarming van de aarde" />

Bron: nu.nl 12 juni 2019

Uiterst giftig Portugees oorlogsschip gesignaleerd in Benidorm: 7 badgasten gewond

ThinkStock De *Physalia physalis*, beter bekend als het Portugees oorlogsschip

Op drie stranden in het Spaanse Benidorm is een tijdlang een zwemverbod van kracht geweest nadat er Portugese oorlogsschepen waren gesignaleerd. Die zien er een beetje uit als een kwal, maar zijn eigenlijk kolonies van poliepen die op het wateroppervlak drijven en met hun tentakels van wel 40 meter lang hevige pijn en ademnood kunnen veroorzaken bij mensen. 7 badgasten raakten lichtgewond.

Physalia physalis is de wetenschappelijke naam van het Portugees oorlogsschip en hoewel het er mooi en glinsterend uitziet, is het niet iets wat je wil tegenkomen als je in zee zwemt. Volgens het [Antigifcentrum](#) kan contact met de tentakels “onmiddellijk intense pijn, gestriemde huid en jeuk” veroorzaken en “kunnen zich blaren vormen” die littekens achterlaten.

Symptomen

“Na 15 minuten tot een uur kunnen algemene symptomen van verschillende ernst optreden: misselijkheid, braken, snelle hartslag, pijn in de borst en buik, moeite met ademen, pijn in de spieren en gewrichten, malaise, duizeligheid, koorts en een allergische reactie”, klinkt het.

Het Portugees oorlogsschip komt vooral voor in tropische en subtropische zeeën, maar worden ook noordelijker gesignaleerd. In de Noordzee is de recentste waarneming geleden van 1912 in Knokke. [Vorige maand nog werden er exemplaren gespot voor de kust van Mallorca, Menorca en Ibiza](#), zo meldde het Spaanse ministerie van Milieu toen. En nu is het dus opnieuw prijs. In Benidorm.

Volgens de krant [Información](#) uit Alicante zou op drie stranden een tijdlang een zwemverbod van kracht geweest zijn. Op Levante en Poniente was dat een uur het geval, op Mal Pas zelfs meer dan twee uur. Op dat laatste strand meldden zich gisteren 7 badgasten, die gewond raakten na een steek. 5 van hen zijn uit voorzorg overgebracht naar het ziekenhuis. 1 van hen is nog onder observatie.

Reddingsdiensten

Volgens de schepen van Stranden van Benidorm – Monica Gomez – werden in totaal 2 Portugese oorlogsschepen gesignaleerd. Reddingsdiensten hebben ze verwijderd. De uitbaters van de stranden hebben samen met de politie inspecties uitgevoerd en pas toen geen nieuwe exemplaren werden gesignaleerd, werd het zwemverbod opgeheven. Er wordt wel nog gevraagd om uit te kijken.

Bron: Het Laatste Nieuws 24juni 2019

Zeer zeldzame voshaai gespot in Noordzee: beelden tonen hoe hij als dolfijn uit water springt

Ecomare/Peter van Baaren De zeldzame voshaai.

Dieren Op de Noordzee is tussen de Duitse eilanden Borkum en Helgoland een voshaai gespot. Het dier sprong er een aantal keer als een dolfijn uit het water. Dat spectaculaire tafereel is tot grote vreugde van de biologen van natuurcentrum Ecomare op het Nederlandse waddeneiland Texel vastgelegd op film. Zij deelden de beelden op hun website en sociale media.

Schipper Peter van Baaren maakte de beelden vorige week en stuurde ze naar Ecomare om te vragen om welke haai het kon gaan. Ecomare laat [op zijn site](#) weten dat het een voshaai is, die “zeer zeldzaam” is in de zuidelijke Noordzee. Extreem lange staartvin

Een voshaai is makkelijk te herkennen aan zijn extreem lange staartvin. “Het bovenste deel ervan is vaak langer dan het lichaam zelf”, klinkt het bij Ecomare. “De voshaai gebruikt zijn lange staart om op scholen vis te jagen. De haaien zwemmen dan in steeds kleinere cirkels om de scholen heen, terwijl ze met hun staart zwiepen. Daarna gaan ze tot de aanval over. Ze kunnen flinke klappen uitdelen met hun staart.”

Het is een grote haaiensoort, die tot wel 6 meter lang en meer dan 400 kilo zwaar kan worden. De filmer schatte de lengte van de haai die hij vastlegde op ongeveer 3 meter. Volgens het [Vlaams Instituut voor de Zee \(VLIS\)](#) zijn voshaien niet gevaarlijk voor de mens, zolang ze zich niet bedreigd voelen.

Shutterstock De voshai.

Een conservator van het natuurcentrum spreekt van “een superzeldzaam beest” en zegt dat de voshai over heel de wereld steeds minder vaak voorkomt. Dat komt onder meer door de visserij en doordat ze zich zo langzaam voortplanten. Er wordt niet actief op de voshai gejaagd omdat ze nauwelijks te eten zijn,

maar ze worden wel als bijvangst gevangen.

Het is voor de conservator de eerste keer dat hij bij Ecomare een melding van een voshai heeft binnengekregen.

Bron: Het Laatste Nieuws 24 juni 2019

'Unieke duikstek Zilveren Schor mag niet verloren gaan'

"Duikplaats 84A Het Zilveren Schor is absoluut de mooiste duikstek van het Veerse Meer." Sportduiker Roel van der Mast is actief voor de Deltacommissie van de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB). Hij vertelt dat de veenblokken onder water uniek zijn. "Grote blokken veen zorgen voor flinke hoogteverschillen en dat maakt duiken hier een enorme belevenis."

Krabben en zakpijpen

De veenblokken zijn zichtbaar geworden in de tijd dat het Veerse Meer nog een zeearm was. De stroming schuurde de zachtere bodem rond de harde veenblokken weg. De blokken zorgen niet alleen voor reliëf op de bodem, het krioelt er ook van het onderwaterleven als krabben, zakpijpen, garnalen, grondels en andere soorten.

Duiker bij Het Zilveren Schor (foto: Roel van der Mast)

Maar de duikstek staat onder druk door de bouw van *Harbour Village Het Zilveren Schor*, een luxueus villapark vlakbij de duikplaats. Het park is bijna klaar, alleen een restaurant en een aanlegsteiger moeten nog worden gebouwd.

Die steiger baart de duikers zorgen. Niet alleen kan een bouwwerk in het water de veenblokken onherstelbaar beschadigen, ook de veiligheid onder water komt in het geding. Duikers en pleziervaart gaan namelijk maar moeilijk samen.

Sportduiker Roel van der Mast gaat te water bij het Zilveren Schor (foto: Omroep Zeeland)

Projectontwikkelaar Frank Wilschut van *Harbour Village* ziet het probleem ook en heeft het NOB gevraagd een plan te schrijven. In dat plan, dat is geschreven door Van der Mast, wordt geprobeerd rekening te houden met enerzijds de belangen van de huisjeseigenaren en de pleziervaart en anderzijds de duikers.

Reportage van Marcel Decraene over duikplaats Het Zilveren Schor

Een van de oplossingen is het bouwen van een extra lange steiger die de veenblokken niet schaadt. Andere suggesties zijn het maken van een aparte, tweede steiger voor duikers, het scheiden van het duikgebied en het vaargebied en het bouwen van kleedruimtes en picknicktafels voor de duikers.

Enthousiast

Wilschut heeft formeel nog niet gereageerd op het NOB-plan, maar telefonisch is hij enthousiast: "Het plan is hartstikke mooi. Het past helemaal binnen ons gebeuren." Wilschut voorziet geen enkel probleem met de duikers, ook al omdat deze groep voor hem commercieel interessant is: "Daar gaan we zeker uitkomen."

Bron:Omroep Zeeland 27 juni 2019

Zeldzame maanvis waargenomen in Waddenzee

Een maanvis is dinsdagmiddag waargenomen in de Waddenzee tussen Terschelling en Ameland, meldt het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) woensdag. Maanvissen komen zo nu en dan voor in de Noordzee, maar in de Waddenzee zijn ze zeldzaam, aldus het [NIOZ](#).

Onderzoekers van het NIOZ zagen de vis vanaf het onderzoeksschip Navicula. Het ging om een jonge maanvis met een doorsnee van ongeveer 60 centimeter.

Maanvissen (*Mola mola*) zijn oceaانvissen, die voorkomen in gematigde en tropische oceanen. Volwassen exemplaren kunnen een lengte van maar liefst 4 meter en een gewicht van ruim 2.000 kilo bereiken. De dieren voeden zich met kwallen, kleine vissen en plankton.

Een onderzoeker van het NIOZ herkende de maanvis toen hij de "kenmerkende vin" boven het wateroppervlak zag steken. De zee was kalm, waardoor de onderzoekers de vis goed konden filmen. Maanvissen gebruiken hun lange vinnen als roeispanen en zwemmen rechtop. Ze worden ook regelmatig op hun zij aan de oppervlakte gezien, aldus het NIOZ. Maanvissen heten zo, omdat hun lichaam de vorm heeft van een ronde schijf, dat lijkt op een volle maan.

Maanvissen spoelen regelmatig aan op de Nederlandse kust, omdat ze zich maar moeilijk kunnen redden in ondiep water. De maanvis in de Waddenzee maakte echter een "gezonde en levendige indruk".

Bron: [nu.nl](https://www.nu.nl) 26 juni 2019

De walvishaai

Een waargebeurd verhaal van Manuela Stokhof, Jeffrey Menu en Sabine Menu

Het begon allemaal op 4 Maart 2019. Papa Willy en broer William zouden de volgende dag naar Elphinstone gaan. Een spectaculaire bootduik waar ze de hele dag mee zoet zouden zijn. Helaas mochten Manuela, Jeffrey en Sabine niet mee vanwege hun gebrek aan duiken. Echter niet getreurd want voor hun stond Dolphin House op de planning. Dit staat bekend als de plek met de grootste kans om dolfijnen te spotten. Na al een aantal dagen met geslaagde duiken, zat de familie s'avonds bij de zwembadbar om de planning voor de volgende dag te bespreken. Tot verbazing van het trio gingen de plannen niet door; de organisatie had de duik naar Dolphin House afgeblazen wegens gebrek aan animo. Vergeten op tijd in te schrijven..

De volgende dag waren Willy en William voor de ochtendglorie al vertrokken. Na een uitgebreid ontbijt vertrokken Manuela, Jeffrey en Sabine naar de duikbasis om hun spullen gereed te maken. Manuela en Jeffrey baalden omdat Dolphin House was afgelast, maar waren toch zo

enthousiast om op zoek te gaan naar nieuwe duiken. Sabine daarentegen ging treurig een bakje koffie halen. Na veel zoeken en plannen kwamen ze op twee speedboot duiken uit: Coraya reef en Gamilla.

De eerste speedboot tocht verliep nogal onrustig en na de middag was de wind gaan opwaaien. Dit zorgde ervoor dat Manuela en Sabine niet erg zaten te wachten op een tweede speedboot rit van 15 min. Helaas kan je in familie Menu geen duik cancelen omdat er wat wind staat. Vol goede moed stapte alle drie de duikers in de speedboot samen met Momo (de duikleider), een Duitse mevrouw, twee jongens en een senior. Om de speedboot rit kort te beschrijven; nat, hobbelig en hals brekend.

Eenmaal in het water kon het leuke gedeelte beginnen. Onze hoofden waren nog geen vijf minuten onderwater of we zagen in de verte een

barracuda schitteren, wat wij met zijn allen al heel bijzonder vonden. Tien minuten later zagen we een paar meter boven ons een zeeschildpad voorbij zwemmen. Dit was de eerste gespote schildpad voor Manuela en Jeffrey, die hierdoor al een zeer geslaagde duik hadden. Maar toen

gebeurde het; een van onze Duitse buddy's begon wild te spartelen en de andere kant op te wijzen. Vol verbazing keken we achter ons en toen zagen we het, een walvishaai! Hij zwom ongeveer 20 meter naast ons en verdween al vlug in het blauw. Iedereen was door het dolle heen, maar we wisten niet wat we moesten doen, totdat Momo het teken gaf dat we er achter aangingen. In goede conditie begon de strijd om hem terug te vinden. Na enkele minuten was de walvishaai terug in zicht en zwom steeds dichterbij. Nu op een paar meter afstand, wilde een van de duikers hem aanraken. De walvishaai maakte hierdoor een scherpe bocht en kwam nu op een halve meter langs Manuela, Jeffrey en Sabine. Jeffrey had zelfs zo veel moed om het puntje van zijn staart aan te raken. Volgens hem zeggende voelt het als een soort van rubber. Hierna vertrok de walvishaai weer ver weg in het blauw.

Iedereen was zo druk bezig met het zoeken, dat de duikdiepte een beetje vergeten was. Een groep met beginnende duikers had zich laten zakken tot 24.5 meter, wat tot de dag van vandaag volgens Momo niet is gebeurd. Vol ongeloof en blijdschap herpakte iedereen zich en zochten we het rif weer op.

De rest van de duik verliep rustig en gecontroleerd; na 50 minuten werd de deco ballon omhoog gelaten en de safety stop gehouden.

Eenmaal boven water was de wind nog steeds aanwezig. Na flink wat geploeter en gespartel was iedereen weer veilig op de boot en kon de terugreis beginnen. Alle duikers waren nog zo blij en enthousiast dat de wilde boottocht niet meer uit maakte. Onderweg kwamen we nog vliegende vissen en een schildpad tegen, die zijn kop even bovenwater stak.

Terug in de baai was moeder Monique de drie duikers aan het opwachten. Zij kon al van veraf zien dat er iets was voorgevallen. Ze vertelde later tegen de drie duikers: ‘Ik kon jullie al vanaf ver zien stuiteren in de speedboot’. Wanneer de spullen waren gespoeld en de debriefing was gedaan kwam het allerleukste, het verhaal vertellen tegen Willy en William.

Zij kwamen nietsvermoedend terug aan op de duikbasis en zonder een filter begon het trio tegelijk aan het verhaal. Een soepel lopend verhaal kon je het niet noemen, ze schreeuwde gewoon alle drie: ‘We hebben een walvishaai gezien!!’. Willy was direct enthousiast en wilde wel meer horen. William kon het niet zo goed hebben. Zijn vriendin, die nog geen jaar duikt had al een walvishaai gezien. Hij daarentegen, in zijn 13 jaar duiken, nog nooit. De rest van de dag en zelfs de rest van de vakantie was dit een veel besproken onderwerp. Op de duikbasis kon niet iedereen geloven wat wij als beginnende duikers in het water van Gamilla hebben beleefd. We zullen het daarom nog één keer herhalen: ‘Op 5 maart 2019 hebben wij een walvishaai van dichtbij gezien. Je had erbij moeten zijn om het te geloven!’

Onderzoek: 'Honderden haaien en roggen zijn verstrikt in afval'

[NU.nl](https://www.nu.nl) Maandag 09 september 2019

Minstens 550 haaien en roggen in de Atlantische, Grote en Indische oceaan zwemmen verstrikt in plastic rond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van de [Britse Universiteit van Exeter](https://www.exeter.ac.uk/), waarbij onderzoekers losse meldingen in onderzoeken en op sociale media analyseerden.

In totaal gaat het om 557 gevallen van verstriking, verspreid over 34 soorten haaien en roggen.

De meeste verstrikingen zijn veroorzaakt door achtergelaten visgereedschap, zoals netten, vislijnen of fuiken. Deze zijn gedumpt of kwijtgeraakt en 'dwalen' daardoor rond in het water.

Op de tweede plaats komen omsnoeringsbanden van polypropyleen. Het kleinste aantal verstrikkingen komt door plastic afval.

Drie oorzaken van verstrikking

De wetenschappers noemen meerdere mogelijke oorzaken van verstrikking. Ten eerste hebben haaien een grotere kans dan roggen om verstrikt te raken in afval, omdat de vormen van hun lichamen het meer toelaten om vast te komen te zitten.

Dieren die in de open zee leven hebben een grotere kans om verstrikt te raken in afval, evenals dieren die op de zeebodem leven. Op de zeebodem komen bijvoorbeeld gezonken netten terecht met dode vissen erin, die roofdieren aantrekken. Deze roofdieren komen vervolgens vast te zitten in de netten.

De migratieroutes van haaien en roggen dragen ook bij aan gevaar. Dieren die lange afstanden afleggen lijken een hoger risico te hebben om afval tegen te komen.

Schildpadden en haaien vast in netten. (Foto: Universiteit van Exeter)

Onderzoekers analyseerden eerder onderzoek en Twitter

De onderzoekers analyseerden verschillende wetenschappelijke publicaties waarin melding werd gedaan van verstrikkingen. Deze data vulden de wetenschappers aan met meldingen die gedaan werden op Twitter, tussen 2009 en 2019.

Relevante tweets werden zo ver mogelijk geanalyseerd op basis van soort, locatie en soort afval.

Op basis van de gevonden data stelden de wetenschappers vast dat ze 557 gevallen van verstrikking konden onderscheiden.

Put van Ekeren krijgt verwarmde kleedruimten en meer

Dit bericht is geplaatst op 9 oktober 2018. www.duikersgids.nl

Stad Antwerpen investeert 100.000 euro in duikvoorzieningen Put van Ekeren

De stad Antwerpen investeert 100.000 euro in sanitaire voorzieningen in de [Put van Ekeren](#). Dit maakt de Belgische krant Stad en Rand bekend. Er komen onder meer verwarmde kleedruimten, (mindervaliden)toiletten, binnen- en buitendouches, camerabewaking en een grote spoelbak. Geruchten over de ontwikkeling van de Put tot zwembijver en recreatiedomein worden hiermee ontkracht. Foto: Lia van der Laan.

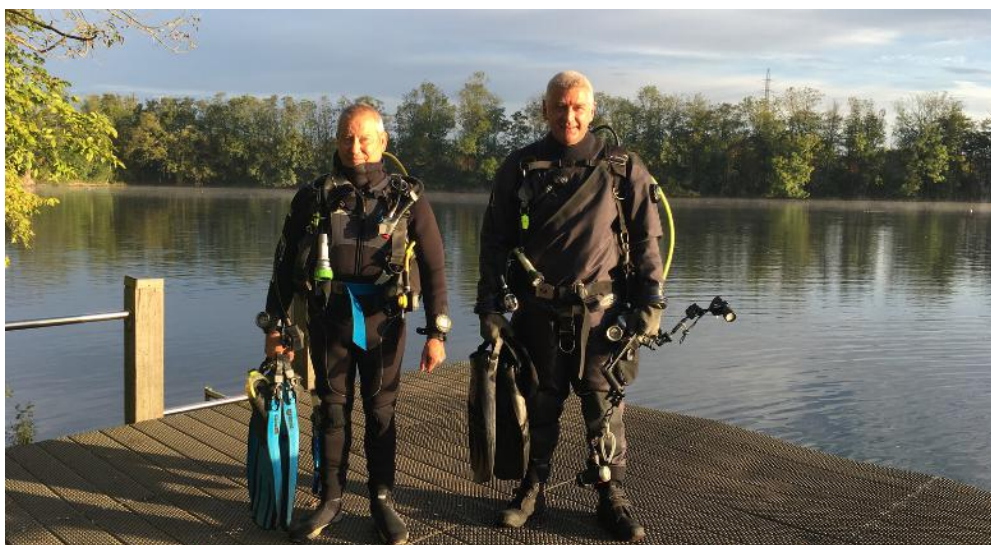
Duiken Put van Ekeren

De faciliteiten moeten in de zomer van 2019 gerealiseerd zijn. Ook aan onderhoud is gedacht. Er komt een onderhoudsgebouw met camerabewaking en het sanitair wordt dagelijks onderhouden. Duiken in de [Put van Ekeren](#) wordt met deze voorzieningen een stuk geriefelijker. Vooralsnog ontbreekt het aan voorzieningen op een steiger en een dixie na. De [Put van Ekeren](#) is een van de mooiste duikstekken van Nederland en België, de plas trekt jaarlijks duizenden duikers. De stek heeft op Duikersgids 458 logberichten. Het laatste [logbericht](#) dateert van 4 oktober 2018 en is van Joost en Tom.

Avos blij met duikvoorzieningen

De Vereniging van Antwerpse Duikclubs (AVOS) heeft verheugd op het nieuws gereageerd. In een reactie op hun Facebookpagina zegt het AVOS-bestuur het volgende: "Als medebestuurders van Domein Muisbroek zijn we tevreden dat het stadsbestuur het belang van 'onze' Put voor de duiksport erkent. Toch een geruststelling, nu we horen dat sommigen van de Put een zwembijver en zelfs een recreatiedomein willen maken." De stad Antwerpen is voor de bouw in gesprek met de aannemer die de voorzieningen bij [Wemeldinge Parking](#) heeft geplaatst.

Clubleden die hier regelmatig duiken hebben van alles wat hierboven wordt beschreven nog niets gezien.

Enorme kwal van 1,5 meter gespot voor Zuid-Engelse kust

• ttr 16 juli 2019 18u31 Bron: The Guardian, Sky News

RV Gigantische bloemkoolkwal van 1,5 meter voor de Zuid-Engelse kust.

Dieren Lizzie Daly ontdekte samen met Dan Abbott tijdens een duiksessie voor de kust van Falmouth een gigantische bloemkoolkwal van maar liefst 1,5 meter. De Britse bioloog en presentatrice deelde het opmerkelijke tafereel op sociale media. De foto van het indrukwekkende zeedier ging al snel viral.

“Wat een onvergetelijke ervaring,” zegt Daly op haar Instagram. “Ik weet dat bloemkoolkwallen heel groot kunnen worden, maar ik heb nog nooit zoiets gezien”. Daly was samen met cameraman Dan Abbott aan het duiken voor de kust van het Zuid-Engelse Falmouth in het kader van Wild Ocean Week.

“We zagen eerst een paar kleinere kwallen bij een mooi rif en toen kwam uit de duisternis deze enorme, prachtige kwal aanzetten. Je moet echt twee keer kijken om te beseffen dat hij echt anderhalve meter is”, aldus Daly aan ‘The Guardian’.

Bloemkoolkwallen, ook wel zeepaddenstoelen genoemd, kunnen een diameter van 30 tot 60 centimeter bereiken en ongeveer 35 kilogram wegen, maar heel zelden - zoals dit exemplaar - groeien ze uit tot reusachtige kwallen. De wit-blauwige dieren leven in de Middellandse Zee, de Zwarte Zee, de Atlantische Oceaan en de Noordzee.

“De bloemkoolkwal is voor mensen ongevaarlijk”, stelt Daly. “Ze geven heel milde prikjes, die je bijna niet voelt. De bloemkoolkwal heeft geen tentakels.”

‘AED en zuurstofkoffer mogen niet ontbreken op populaire duikplek Grevelingen’

DEN OSSE - De AED hangt al weer bijna twee jaar aan de buitenmuur van cafetaria Even Pause in Den Osse, tegenover één van de drukste duikplaatsen van Nederland. Maar de inzamelingsactie op internet om de kosten voor het hartschokapparaat bij elkaar te sprokkelen, loopt nog steeds door.

Marcel Modde22-07-19, 14:49 PZC

Sander Cretier van cafetaria Even Pause in Den Osse wil van de populaire duikplek in de Grevelingen met een eigen AED en zuurstofkoffer ook één van de veiligste maken. © DirkJan Gjeltema

„Dat komt”, vertelt Sander Cretier, „omdat wij het geld voor de openbare AED als bedrijf hebben voorgeschoten. De actie liep best lekker en op een gegeven moment kwam er een vaste gast van ons binnen om 50 euro te doneren. Hij deed z’n t-shirt omhoog en zei: ‘als er toen niet zo’n ding in de buurt was geweest, had ik hier waarschijnlijk niet meer gestaan’. Dat gaf voor ons de doorslag dat apparaat zelf alvast maar te kopen. Om nou van duizend euro te laten afhangen of je de AED pas over één of twee jaar kan ophangen, terwijl je over het redden van mensenlevens praat. We zien wel wat daar uiteindelijk nog van terugkomt via die doneeractie.”

Die teller staat nu op 1630 euro en is daarmee minder dan 400 euro verwijderd van het streefbedrag. En Cretier heeft inmiddels ook zicht op uitbreiding van de eerste hulpset met een zuurstofkoffer. „Een medewerker van duikcentrum De Grevelingen duikt zelf steeds minder vaak. Hij heeft nog wel zo’n koffer standaard in z’n auto liggen. Dat vindt hij zonde, dus zou hij die spullen liever hier bij de duikstek neerzetten. Dat balletje rolt nu ook.”

In 2017 zag Cretier hoe belangrijk ook de snelle inzet van een zuurstofapparaat is bij een duikongeluk. Een duiker was te snel naar boven gekomen. Een andere groep duikers had een eigen zuurstofkoffer mee en wisten het slachtoffer te reanimeren.

Zo ziet een militair onderwatermuseum eruit

Jordanië heeft sinds gisteren een militair onderwatermuseum. Tijdens een ceremonie in Aqaba liet het koninkrijk woensdag 19 militaire voertuigen, waaronder tanks, een helikopter en pantserwagens, tot een diepte van 28 meter in zee zakken.

Buitenlandredactie25-07-19, 04:45 PZC

© AFP

Jordanië heeft sinds gisteren een militair onderwatermuseum. Tijdens een ceremonie in Aqaba liet het koninkrijk woensdag 19 militaire voertuigen, waaronder tanks, een helikopter en pantserwagens, tot een diepte van 28 meter in zee zakken.

De voertuigen, die werden opgesteld in een gevechtsformatie, bevinden zich aan een koraalrif in de Rode Zee. ASEZA, de Aquaba Speciale Economische Zone Autoriteit, wil op die manier 'een nieuw soort' museumervaring aanbieden aan toeristen, waarin 'sport, milieu en tentoonstellingen' gecombineerd worden. De noordelijke Rode Zee is populair bij duikers omwille van haar koraalriffen, die in relatief goede gezondheid zijn. Alle 'gevaarlijke materialen' werden uit de tanks verwijderd om het mariene ecosysteem niet te schaden, zegt ASEZA. Het museum zou volgens de instelling de creatie van artificiële riffen mogelijk maken en het herstel van de natuurlijke riffen in de regio promoten door 'bezoekers weg te lokken naar een alternatieve locatie'.

© REUTERS

© AFP

© REUTERS

© AFP

© AFP
Pagina 49

Aantal duikongevallen in eerste half jaar van 2019 explosief toegenomen

[NU.nl](https://www.nu.nl) Maandag 09 september 2019

Het aantal duikongevallen is in de eerste zes maanden van dit jaar "explosief toegenomen", meldt het Hyperbaar Centrum in Goes, dat als enige in Nederland het hele jaar duikslachtoffers behandelt.

Volgens het centrum hebben zich in het afgelopen half jaar al drie keer zoveel duikongevallen voorgedaan als in heel 2017. Het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis, waarin het Hyperbaar Centrum gevestigd is, behandelde tot nu toe al veertien duikers. In heel 2018 waren dat er acht en weer een jaar eerder nam het ziekenhuis vijf duikers op.

Het bestuur van het Hyperbaar Centrum heeft het idee dat de oorzaak van de toename ligt in het feit dat duikers vaker op één dag extreme duiken van veertig meter diep maken. Met name oudere duikers lopen daardoor het risico om in de problemen te komen, omdat zij in het algemeen slechtere bloedvaten hebben. Duikers moeten om een extra brevet te halen minimaal tien keer een diepte van veertig meter hebben bereikt, legt medisch directeur Tjeerd van Rees Vellinga van het Hyperbaar Centrum uit. Om dat te halen, duiken duikers volgens hem soms meerdere keren per dag naar die diepte en dat brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee.

Duikers krijgen gasbelletjes in hun bloed

Klachten ontstaan vooral bij het stijgen. Het lichaam geeft dan namelijk stikstof af aan het bloed. Met name als duikers te snel omhoog gaan, ontstaan bellen in het bloed, waardoor bloedvaten verstopt kunnen raken. Ook te vaak naar een extreme diepte als veertig meter duiken, waar duikers onder maximale druk komen te staan, kan dit effect veroorzaken.

Hierdoor kunnen diverse klachten optreden, waaronder bewusteloosheid, verwardheid, verlammingen en spraak- en gevoelsstoornissen. In het extreemste geval kunnen mensen hierdoor zelfs overlijden.

Duikslachtoffers die in het Hyperbaar Centrum terecht komen, worden in een speciale kamer gezet waar de druk kan worden opgehoogd, zodat gasbelletjes verkleinen en sneller verdwijnen uit het bloed. Hierdoor herstellen duikers vaak al vrij snel.

Duikers beter voorlichten

Volgens Van Rees Vellinga ligt de verantwoordelijkheid bij de duikers zelf. Hij adviseert daarom om maximaal één extreem diepe duik per dag te maken. Om dat aan duikers duidelijk te maken, wil het Hyperbaar Centrum dat duikers beter voorgelicht worden over de veiligheid van duiken.

Duiken is erg populair in Nederland. Alleen al in Zeeland vinden 800.000 duiken per jaar plaats, meldt het centrum.

BOOTTOCHT TER GELEGENHEID VAN 30-JAAR BERMUDA-DIVERS

De titel had ook kunnen zijn: **EEN DAG OM NIET TE VERGETEN.**

Na enkele weken van wat onrustig weer was het zaterdag 14 september eindelijk zover om aan boord te gaan van de rondvaartboot “de Onrust” te Burghsluis. Op deze dag was de naam van het schip zeker niet van toepassing. Het was een rimpelloze Oosterschelde met een stralende zon en een strak blauwe hemel. Voor diegenen die al weken onrustig waren om toch maar niet zeeziek te worden een hele geruststelling.

Tijdens de ontvangst met koffie en bolussen werd ons vernieuwde logo voorgesteld waar onze PR-mensen veel tijd in hebben gestoken en alle aanwezigen waren dan ook tevreden met het resultaat.

Vanwege het stralende weer vertrok iedereen naar buiten om zeehondjes en bruinvissen te spotten en die hebben we ook gezien. Buiten werden we getraakteerd op heerlijke versnaperingen, warme hapjes en pompoensoep. De bar was open en iedereen kon hiervan gebruikmaken. Honger en dorst hebben we deze middag zeker niet gehad.

Terwijl we richting Zeelandbrug vaarden heeft Martijn een prachtige presentatie gegeven over de geschiedenis van de mosselkweek en verwerking van de mosselen. Het kweken en verwerken van de mosselen gebeurt in en rondom de Oosterschelde en Waddenzee. De velden in de Oosterschelde waar de mosselen worden gekweekt hebben we kunnen zien tijdens de rondvaart.

De tijd gaat snel en voordat we er erg in hadden was het al weer tijd voor het heerlijke buffet wat voor ons klaar stond in de salon, voor iedereen was er wel wat lekkers en voldoende aanwezig.

Weer terug buiten werden we nog getraakteerd op koffie met eventueel een borrel en konden we nog genieten van het prachtige weer en was deze “dag om niet te vergeten” helaas al weer voorbij.

Dank aan iedereen die deze dag mogelijk heeft gemaakt.
(daar horen zeker ook de “weergoden” bij)

De Buddyredactie.

VISRECEPT

Tartaar van zalm met basilicumroom

Ingredienten (nodig voor 16 hapjes)

200 gram verse zalm

Basilicumolie

Fijn gesneden sjalot
(koffielepel)

Fijn gesneden witte
selder(brunoise)

Fijn gesnipperde bieslook

Peper, zout en wat
citroensap

Roommengsel:

1 dl room

Peper, zout, citroensap

Basilicumolie

Klein beetje cayennepeper

Werkwijze:

Versnijdt de zalm in kleine blokjes en vermeng met basilicumolie en evt. zeer fijn gesnipperde sjalot.

Voeg brunoise van witte selder, bieslooksnippers, zout, peper en citroensap toe en meng.

Breng met behulp van 2 koffielepels de bereiding in kleine glaasjes.

De room lichtjes opkloppen met peper, zout en citroensap. Op smaak brengen met basilicumolie en de tartaar ermee bedekken.

Men kan ook het roommengsel onder de tartaar spatelen en dan in de glaasjes doen.

Versier met bieslook en ijskoud serveren.

Eet smakelijk!!!!

Minder Nederlandse mosselen door sterfte in Oosterschelde en slechte groei in Waddenzee

YERSEKE - De mosselsector stevent af op een beroerd seizoen. In de Oosterschelde zijn veel mosselen verstikt door de schuimalg. In de Waddenzee blijft de groei van de mosselen achter. De mosselkwekers en -handelaren verwachten dat er beduidend minder mosselen aan wal komen dan de 50 miljoen kilo in 2018.

Frank Balkenende 02-09-19, 17:59

De mosselveiling in Yerseke. In 2017 was daar een fandag voor mosselliefhebbers. © Johan van der Heijden

Nu in de Waddenzee de mosselen nog niet consumptierijp zijn, is de Oosterschelde de voorraadschuur voor Zeeuwse mosselen. Maar die is nu al zo goed als leeggevist, zegt voorzitter Wouter van Zandbrink van Vereniging De Mosselhandel. „Er is tot nu toe 13,8 miljoen kilo mosselen uit de Oosterschelde geveild. Daarmee is het eind van de productie in zicht. Er wordt nu meer weinig meer uit de Oosterschelde geleverd.”

Schade

De schuimalg heeft daarbij forse schade aangericht. Vooral op mosselpercelen achterin de Oosterschelde en in ondiepere wateren aan de randen van de Oosterschelde. Het opbloeien en weer afsterven van de alg in het voorjaar is een jaarlijks terugkerend verschijnsel. Dat gebeurt in de periode dat de mosselen voortplanten die dan zwak zijn en sneller doodgaan als afstervend plankton naar de bodem zakt en mosselen verstikken.

Buitenlandse mosselen

Gewoonlijk komt de bulk van de mosselen van kweekpercelen uit de Waddenzee. Dit seizoen groeien de mosselen er tergend langzaam. Het is gissen naar de oorzaak, zegt Van Zandbrink. Gevolg is dat de mosselhandelaren momenteel hun toevlucht moeten nemen tot import van buitenlandse mosselen. Uit Duitsland en Ierland vooral, maar ook uit het Verenigd Koninkrijk en Denemarken.

Gewoonlijk komt een derde van de mosselen die Yersekse mosselbedrijven verhandelen uit

het buitenland. Mogelijk wordt het dit jaar iets meer. „Maar ook aan import zit een eind. Je kunt het schap geen maanden dichttimmeren met importmosselen.”

De mosselsector gaat zeker niet zoveel mosselen produceren als in 2018. Toen kwam er 50 miljoen kilo mosselen uit de Oosterschelde en de Waddenzee. „Dat wordt dit jaar minder, al hou ik

een slag om de arm. We weten niet precies wat er uit de Waddenzee gaat komen.”

Addy Risseeuw, secretaris van de Producenten Organisatie Mosselcultuur, bevestigt het beeld. „Er komen minder mosselen uit de Oosterschelde en in de Waddenzee groeien ze niet zo hard. Ik voorzie een substantieel lagere aanvoer in 2019. We gaan zeker de 50 miljoen kilo mosselen niet halen.”

Consumentenprijs

Op de prijsvorming heeft dat nog weinig effect. De gemiddelde prijs die een mosselkweker krijgt, ligt op 1,55 euro per kilo. Risseeuw: „Dat is vrijwel dezelfde prijs als vorig seizoen.” De consument merkt nog weinig van de gedaalde aanvoer. Met drie tot vier euro per kilo mosselen liggen de consumentenprijzen op het niveau van 2018.

Bron: Algemeen Dagblad

10x Leuke weetjes over mosselen

Wist je dat ..

1. .. de mosselen in de pan twee jaar oud zijn? Zo lang doet de mossel er namelijk over om van mosselzaad op te groeien tot een volwassen mossel dat groot genoeg is om te eten.
2. .. het een fabeltje is dat je alleen mosselen kunt eten wanneer de letter R in de maand zit? Nee hoor, het mosselseizoen loopt gewoon vanaf juli tot en met half april in het jaar erop. Dat is bijna het hele jaar door!
3. .. er zo'n 57 miljoen kilo aan mosselen gekweekt worden in Nederland?
4. .. een groot deel van de "Zeeuwse" mosselen gewoon gekweekt worden in de Waddenzee? Alleen het afwateren (ofwel het afspoelen van de mossel) gebeurt wel altijd in Oosterschelde.
5. .. amper 4% van de Nederlandse mosselen ook echt in Nederland blijven? Blijkbaar eten toch niet veel Hollanders mosselen.
6. .. zo'n 64% naar België gaat. Amai, Belgen zijn duidelijk wel verzot op onze mosselen.
7. .. trouwens dat niet Zeeland, maar China de grootste mosselproducent is ter wereld?

8. .. de lippen van Spaanse en Franse mosselen zwart zijn en die van de Zeeuwse mossel bleek?er ook mosselen met een groene schelp bestaan? Die komen voor rond Australië en zijn hier in de diepvries verkrijgbaar.
9. .. er ook groene mosselen bestaan? Of tenminste met een groene schelp. Deze mosselen komen voor rond Australië.
10. .. de mosselman uit Scheveningen eigenlijk meer houdt van muffins? En dan bedoelen we Engelse muffins. Het liedje is namelijk de Nederlandse versie van het kinderversje "Do you know the muffin man?"

EVENEMENTEN KALENDER 2019

NIEUWJAARSBORREL: VRIJDAG 4 JANUARI/ ZWEMBAD

TODI - BERINGEN: ZONDAG 24 FEBRUARI

ZOMERSNERTDAG : ZONDAG 14 APRIL

***KAJAKTOCHT OP DE LESSE + AMBACHTELIJKE BROUWERIJ : ZATERDAG
18 MEI***

KAMPEERWEEKEND : 14 , 15, 16 JUNI (ONDER VOORBEHOUD)

BOOTTOCHT OP DE OOSTERSCHELDE: ZATERDAG 14 SEPTEMBER

BUITEN ZEELAND DUIK : ZONDAG 22 SEPTEMBER

FEESTAVOND : ZATERDAG 23 NOVEMBER

OUDEJAARSDUIK : DINSDAG 31 DECEMBER

Zorg dat je er bij bent!!!!